

Sygn. akt: I C 1773/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 01 kwietnia 2016r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Wieczorek

Protokolant: p.o. stażysty Agnieszka Maderak

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2016r. w Poznaniu sprawy z powództwa

B. P.

przeciwko

(...) S.A. w W.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 54.736,40 zł (pięćdziesiąt cztery tysiące siedemset trzydzieści sześć zł 40/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 04 lipca 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 6.150,00 zł (sześć tysięcy sto pięćdziesiąt złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 marca 2015 roku do dnia zapłaty;
2. W pozostałym zakresie oddala powództwo;
3. Kosztami postępowania obciąża strony stosunkowo i zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 5.127,33 zł.

SSO Agnieszka Wieczorek

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 01 grudnia 2014 roku powódka B. P. domagała się od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. zapłaty kwoty 85.587,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 4 lipca 2014 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za zniszczenia jakim uległ dom powódki w dniu 26 maja 2014 roku, w tym zasądzenia na jej rzecz zwrotu kosztów sporządzenia ekspertyzy technicznej z sierpnia 2014 roku w kwocie 6.150,00 zł. Ponadto powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Odpowiedzialność odszkodowawcza pozwanego za przedmiotowe zniszczenia domu pozwanej wynikała z zawartej przez strony w dniu 06 stycznia 2014 roku umowy ubezpieczenia (polisa numer: (...), seria (...)), która swoim zakresem obejmowała ubezpieczenie nieruchomości od zdarzeń losowych, przepięć, dewastacji czy akcji ratowniczej do kwoty 261.000,00 zł.

Uzasadniając swe roszczenie powódka wskazała, iż w dniu 26 maja 2014 roku w miejscowości, w której położona jest należąca do niej nieruchomość, miały miejsce silne opady deszczu, w następstwie których na nieruchomości przez wiele godzin zgromadzone były duże ilości wody opadowej. W konsekwencji zalania gruntu doszło do uszkodzenia ław fundamentowych domu powódki, a następnie- do rozległych pęknięć ściany szczytowej budynku wraz ze ścianami do niej przyległymi.

Powódka w dniu 03 czerwca 2014 roku zgłosiła pozwanemu wystąpienie przedmiotowej szkody- zgłoszenie zostało przez pozwanego zarejestrowane pod numerem: (...). Następnie pozwany przystąpił do likwidacji szkody, dokonując w dniu 11 czerwca 2016 roku oględzin domu powódki. Pozwany sporządził kosztorys szkód, wyceniając całość zniszczeń na kwotę 9.278,53 zł. Po odwołaniu się powódki od decyzji pozwanego w dniu 26 czerwca 2016 roku pozwany dokonał ponownych oględzin domu powódki. Po powtórnych oględzinach pozwany zmienił decyzję odszkodowawczą i całkowicie odmówił powódce wypłaty odszkodowania, uzasadniając swoje stanowisko tym, iż pomiędzy przedmiotowymi zniszczeniami budynku a silnymi opadami deszczu w dniu 26 maja 2014 roku nie zachodzi związek przyczynowo-skutkowy stanowiący podstawę dla jego odpowiedzialności z tytułu zawartej przez strony umowy ubezpieczenia. Pozwany stwierdził bowiem, iż przyczyną pęknięcia ścian budynku był zły stan techniczny fundamentów oraz wykonane podczas rozbudowy domu kłamrowanie ścian. W sierpniu 2014 roku powódka zleciła na swój koszt wykonanie prywatnej ekspertyzy technicznej, w której uprawniony specjalista z dziedziny budownictwa lądowego stwierdził, iż przyczyną zniszczeń domu powódki było podtopienie budynku przez deszcz nawalny. Nie stwierdzono złego stanu technicznego fundamentu, wskazano ponadto, iż zastosowane przy rozbudowie kłamrowanie ścian nie tylko nie spowodowało osłabienia jego konstrukcji, lecz spowodowało zwiększenie jej stabilności. Całość szkody wyceniono wówczas na kwotę 79.436,16 zł. Pomimo kierowanych przez powódkę do pozwanego pism wzywających pozwanego do naprawienia szkody, pozwany nie zmienił swojej decyzji.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany podniósł także, iż w jego ocenie przyczyną wystąpienia pęknięć budynku była zła kondycja fundamentu oraz zastosowane podczas rozbudowy domu powódki kłamrowanie ścian.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. P.- powódka- jest właścicielką nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym, położonej w miejscowości M., (...)-(...) P., przy ulicy (...). Budynek powódki jest domem jednorodziennym, trzykondygnacyjnym, z dachem wysokim, realizowanym w technologii tradycyjnej.

(dowód: inwentaryzacja stanu technicznego budynku- k. 54; umowa darowizny- k. 30)

Powódka w dniu 06 stycznia 2014 roku zawarła z pozwanym umowę dobrowolnego ubezpieczenia (...), stwierdzonego polisą o numerze (...), na okres od 06 stycznia 2014 roku do 05 stycznia 2015 roku, której przedmiotem było m.in. ubezpieczenie stanowiącego jej własność budynku mieszkalnego. Suma ubezpieczona została ustalona na kwotę 261.000,00 zł. Integralną część umowy ubezpieczenia stanowiły Ogólne Warunki Umowy ustalone uchwałą zarządu (...) Spółki Akcyjnej nr (...) z dnia 31 stycznia 2013 roku. Zgodnie z § 6 OWU zakresem ubezpieczenia objęte były szkody w budynku mieszkalnym wywołane między innymi wskutek opadu.

(dowód: umowa ubezpieczenia wraz z OWU- k. 13-28; zeznania powódki)

W dniu 26 maja 2014 roku na terenie nieruchomości należącej do powódki wystąpiło zjawisko tak zwanego „deszczu ulewnego”. W wyniku opadu ogromnej ilości wody zalany został grunt powódki, a woda przez wiele godzin utrzymywała się na działce, wsiąkając obficie w grunt. Doszło wówczas do podtopienia budynku mieszkalnego, co w konsekwencji doprowadziło do uszkodzenia konstrukcji ław fundamentowych i wywołało rozległe pęknięcia ściany szczytowej budynku wraz ze ścianami do niej przyległymi.

(dowód: zeznania A. M. i J. M.- k. 292-295, dokumentacja fotograficzna- k. 24-49)

Z uwagi na fakt, iż budynek był objęty ochroną ubezpieczeniową ze strony pozwanego, powódka w dniu 03 czerwca 2014 roku zgłosiła mu wystąpienie powyższej szkody. (...) S.A. co do zasady przyjął swoją odpowiedzialność i podjął kroki zmierzające do realizacji ważnej umowy ubezpieczenia. W dniu 11 czerwca 2014 roku przedstawiciel pozwanego dokonał oględzin nieruchomości powódki oraz oszacowania wartości poniesionych przez nią strat. W protokole oględzin zawarto stwierdzenie, iż z dużym prawdopodobieństwem do spękania ścian doszło w wyniku opadu

deszczu nawalnego, wartość szkód oszacowano zaś na kwotę 9.278,53 zł. W dniu 26 czerwca 2014 roku pozwany przeprowadził powtórne oględziny nieruchomości powódki i wówczas, zmieniając swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, stwierdził, że uszkodzenie nastąpiło na skutek słabych fundamentów i ich złego stanu utrzymania. Uznał również, iż skoro woda opadowa miała charakter stojący, a na budynek nie działał prąd wody, nie mogło dojść w wyniku jej oddziaływania do przedmiotowych zniszczeń. Ponadto, pozwany uznał, iż do wystąpienia pęknięć budynku przyczyniło się wykonane uprzednio klamrowanie ścian domu zastosowane podczas jego rozbudowy. Decyzją z dnia 01 lipca pozwany odmówił powódce wypłaty odszkodowania ze względu na wspomniane wyżej okoliczności.

(dowód: formularz zgłoszenia szkody oraz dokumentacja szkodowa- k. 5, k. 49-54)

Powódka, nie zgadzając się z decyzją pozwanego dotyczącą wysokości przyznanego jej odszkodowania w kwocie 9.278,53 zł, złożyła w dniu 08 lipca 2014 roku odwołanie od decyzji pozwanego, wnosząc o ponowne rozpatrzenie sprawy i powtórny wycenę szkód. Podniosła ponadto, iż przed wystąpieniem nawalnego deszczu w dniu 26 maja 2014 roku dom był należycie utrzymany, po niedawnym remoncie, nie nosząc żadnych śladów pęknięć. W odpowiedzi na odwołanie powódki pozwany podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko o odmowie przyznania jej świadczenia.

(dowód: pismo powódki z dnia 08 lipca- k. 55, pismo pozwanego- k.56-57)

W celu uzyskania odszkodowania z tytułu przysługującej powódce ochrony ubezpieczeniowej powódka zwróciła się o pomoc do przedsiębiorstwa (...) - pomoc w odszkodowaniach” z siedzibą w Z., które w imieniu powódki przystąpiło do dochodzenia należnego powódce odszkodowania. Ponadto, powódka, nie zgadzając się z decyzją pozwanego dotyczącą odmowy przyznania jej odszkodowania zleciła sporządzenie oceny technicznej i kosztorysu odbudowy zniszczeń oraz koniecznych remontów budynku prywatnemu rzeczoznawcy- mgr. inż. G. W., który- po sporządzeniu wyczerpującej analizy niniejszego przypadku wycenił wartość szkód na kwotę 79.436,16 zł. Prywatna opinia rzeczoznawcy jednoznacznie wykazała, iż stan fundamentów domu powódki w dniu zdarzenia był należyty i zapewniał poprawną pracę konstrukcji w normowych warunkach użytkowania budynku. Jeśli zaś chodzi o ustalenie przyczyny pęknięcia ścian budynku, specjalista wskazał, że nawodnienie gruntu mające charakter ponadprzeciętny w strefie posadowienia budynku spowodowało utratę stanu granicznego wytrzymałości podłoża gruntowego, co w następstwie doprowadziło do pęknięcia ścian budynku powódki.

(dowód: pismo przedsiębiorstwa (...) - pomoc w odszkodowaniach” z siedzibą w Z.- k. 59, prywatna ekspertyza budowlana- k. 60-130)

Powódka, dysponując wykonaną na jej rzecz ekspertyzą budowlaną, za pośrednictwem biura „Negocjator- pomoc w odszkodowaniach” z siedzibą w Z. skierowała do pozwanego pismo z wezwaniem do zapłaty na jej rzecz kwoty 79.436,13 zł tytułem pokrycia kosztów odbudowy zniszczonej w wyniku silnych opadów deszczu nieruchomości. Pismem z dnia 15 września 2014 roku pozwany ponownie podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, odmawiając powódce wypłaty należnego jej odszkodowania.

(dowód: pismo pozwanego- k. 132)

W toku postępowania Sąd zadecydował o zasięgnięciu opinii biegłego z dziedziny budownictwa, działającego przy Sądzie Okręgowym w Poznaniu- inż. Z. M.- na okoliczność, czy spękanie ścian budynku powódki jest skutkiem opadów deszczu z dnia 26 maja 2014 roku, czy też jest skutkiem stanu technicznego budynku i jego fundamentów, a także na okoliczność posiadania przez przedmiotowy budynek wad konstrukcyjnych oraz na okoliczność wyceny wartości poniesionych przez powódkę szkód. Biegły sądowy jednoznacznie stwierdził, że budynek powódki nie posiadał żadnych wad konstrukcyjnych, a fundamenty domu zostały wykonane w sposób zgodny z wiedzą techniczną na czas, w którym został on zbudowany. Biegły podkreślił, że budynek powódki jest obiektem bardzo dobrze utrzymanym, na bieżąco konserwowanym i remontowanym. W opinii biegłego zawarto zdecydowaną i jednoznaczną konstatację, iż przyczyną pęknięć ścian w budynku powódki były opady deszczu z dnia 26 maja 2014 roku.

(dowód: opinia biegłego sądowego- k. 304-315, k. 366)

Uwzględniając fakt zużycia konstrukcji domu, ostatecznie biegły sądowy ustalił wartość odbudowy uszkodzeń budynku i fundamentów na kwotę 50.681,86 zł netto. W zakresie stawki VAT biegły wskazał, że koszty wykonania prac remontowo-naprawczych są objęte podatkiem w wysokości 8%, także w przypadku dostarczenia materiałów budowlanych przez wykonującego prace remontowo-naprawcze całość usługi jest wówczas objęta ośmioprocentowym podatkiem. Natomiast stawka w wysokości 23% stosowana jest, gdy ma miejsce rozliczenie gotówkowe i obejmuje ona zakup materiałów budowlanych.

(dowód: pismo pozwanego z dnia 25 listopada 2015 roku- k. 341, opinia biegłego sądowego z dnia 15 lutego 2016 roku- k. 362-367)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dowodów powołanych i przeprowadzonych w toku niniejszego postępowania. Obdarzył walorem pełnej wiarygodności przesłuchania świadków- A. M. i J. M. oraz powódki. Wysokość szkody w budynku powódki Sąd ustalił za pomocą opinii biegłego sądowego z dziedziny budownictwa- mgr. inż. Z. M., która okazała się rzetelna, fachowa i merytorycznie poprawna. Na przymiot wiarygodności zasługiwały w całości dowody z dokumentów przeprowadzone przez Sąd w toku niniejszego procesu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo należało uznać za częściowo uzasadnione. Bezspornym w niniejszym postępowaniu był fakt, iż strony postępowania łączyła ważna umowa ubezpieczenia, stwierdzona polisą nr numer: (...), seria (...), w ramach której dobrowolną ochroną ubezpieczeniową objęty był budynek mieszkalny powódki, położony w miejscowości M., (...)- (...) P., przy ulicy (...).

Zgodnie natomiast z dyspozycją art. 805 § 1 kc, przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, iż w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa spełni określone świadczenie, jeżeli wystąpi przewidziany w umowie wypadek, a ubezpieczający zobowiązuje się uiścić umówioną składkę. W myśl art. 805 § 2 kc świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku. Powyższe regulacje odnoszą się zarówno do obowiązkowych, jak i dobrowolnych umów ubezpieczenia. Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy we wstępie należy podkreślić, poprzez zawarcie przez strony umowy ubezpieczenia budynku mieszkalnego pozwany zobowiązał się wypłacić na rzecz powódki świadczenie do kwoty 261.000,00 zł (suma ubezpieczenia) w przypadku wystąpienia szkody w następstwie jednego ze zdarzeń losowych, o których mowa w OWU. Jednym z tych zdarzeń losowych było zdarzenie losowe w postaci zalania wodą opadową.

Wobec powyższego odpowiedzialność strony pozwanej za skutki zdarzenia z dnia 26 maja 2014 roku nie mogła budzić wątpliwości Sądu. Po pierwsze, do szkody niewątpliwie doszło, gdyż wystąpienie nawalnego deszczu zostało wykazane za pomocą dokumentacji fotograficznej oraz wiarygodnych zeznań świadków. Ponadprzeciętne opady deszczu spowodowały wielogodzinne zaleganie ogromnych ilości wody stojącej na działce powódki, w wyniku czego fundamenty budynku utraciły oparcie i doszło do rozległego spękania ścian domu. Niewątpliwie zatem zaistniał związek przyczynowy pomiędzy silnymi opadami deszczu- wypadkiem ubezpieczeniowym objętym polisą a szkodą doznaną przez powódkę, co potwierdziła również opinia biegłego. Biegły dokonując szczegółowej analizy przyczyny spękania ścian budynku powódki wnikliwie ustalił związek przyczynowy pomiędzy ulewą z dnia 26 maja 2014 roku a szkodą w mieniu powódki, a także w sposób fachowy wycenił koszty prac budowlanych i remontowych niezbędnych do restytucji szkody powstałej w wyniku opadów. Podał, że to utrzymująca się na gruncie powódki przez wiele godzin woda spowodowała zmniejszenie stabilności fundamentu i spękanie ścian. Wskazał, iż łączna wartość odbudowy uszkodzeń budynku i fundamentów, po uwzględnieniu procentowego zużycia, wynosi 50.681,86 zł netto.

Kwestię sporną między stronami stanowiło też ustalenie, jaką stawkę podatku od towarów i usług należy zastosować w niniejszej sprawie. Sąd przyjął, iż powódce należy przyznać świadczenie powiększone o VAT w wysokości 8%. Sąd oparł się w tej materii na zeznaniach biegłego sądowego oraz brzmieniu art. 2 pkt 12 ustawy o VAT. Stanowi on, że w przypadku wykonywania całkowitej odbudowy i remontu powierzchni mieszkalnej, w sytuacji, gdy materiały

niezbędne do wykonania prac remontowo-budowlanych dostarcza wykonawca rozliczający się w oparciu o faktury VAT, stawka podatku wynosi 8%, i to zarówno na zakup materiałów, jak i robociznę. Sąd przyjął, iż stopień skomplikowania robót wymaganych do pełnej restytucji szkody powódki wymaga wykonania fachowych prac, których powódka nie sposób wykonać samodzielnie. Konieczność zlecenia czynności profesjonalnemu wykonawcy powoduje, w ocenie Sądu, iż to wykonawca zakupi i zaopatrzy powódkę w niezbędne materiały budowlane, stąd w niniejszej sprawie- dla zapewnienia zaspokojenia roszczeń powódki z tytułu umowy ubezpieczenia- stosowne jest przyjęcie stawki VAT w wysokości 8%. W ocenie Sądu brak podstaw do przyjęcia, że powódkę z tytułu zakupu materiałów budowlanych należy się kwota odpowiadająca stawce VAT w wysokości 23 % bowiem trudno akceptować takie stanowisko pełnomocnika, aby powódka szukając oszczędności i tańszych materiałów sama dokonała ich zakupu i wówczas poniesie VAT w wysokości 23%. Pozwanego nie może obciążać fakt, iż powódka chciałaby sama kupić materiały budowlane co wiązałoby się z koniecznością uiszczenia wyższego podatku VAT skoro w ramach powierzenia tych prac firmie budowlanej, całość usługi łącznie z zakupem materiału objęta będzie podatkiem w wysokości 8%.

W związku z powyższym, uznając powództwo za częściowo uzasadnione, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 54.736,40 zł (50.681,86 złotych + 8% VAT) wraz z żądanymi ustawowymi odsetkami od dnia 04 lipca 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 6.150,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 marca 2015 roku do dnia zapłaty. Ostatnia kwota obejmowała koszty opinii prywatnej i w ocenie Sądu ich poniesienie było w pełni uzasadnione przed wytoczeniem procesu w celu ustalenia przyczyn zdarzenia a także wysokości szkody a tym samym pozwoliło powódce na ustalenie czy istnieją uzasadnione przesłanki do wytoczeniu niniejszego powództwa.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo.

O roszczeniu odsetkowym Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd oparł o dyspozycję art. 98 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu. Powódka wygrała w 71% a pozwany przegrał w 29%. Na koszty powódkiłożyły się opłata od pozwu w kwocie 4.280,00 złotych, zwrot kosztów wynagrodzenia biegłego sądowych w kwocie 1.355,69 zł, a także wynagrodzenie pełnomocnika wraz z opłatą skarbową w kwocie 3.617,00 zł, łącznie 6.569,41 złotych., zatem 71% tej kwoty to 6.569,41 złotych. Na koszt pozwanegołożyły się zwrot kosztów wynagrodzenia biegłego sądowego w kwocie 1355,69 zł, a także wynagrodzenie pełnomocnika wraz z opłatą skarbową w kwocie 3617,00, łącznie 4972,69 złotych, więc 29% tej kwoty to 1.442,08 złotych. Mając powyższe na względzie powódce od pozwanego należy się kwota 5.127,33 złotych.

SSO Agnieszka Wieczorek